

Til stede

- > Lars-Christian Brask (medlem af Roskilde Byråd for Liberal Alliance)
- Lars Holst Kruse (medlem af Roskilde Byråd for Nye Borgerlige)
- Mads Christian Præstegaard (medlem af Roskilde Byråd for Socialistisk Folkeparti)
- Kim Dahlstrøm (By, Kultur og Miljø – Roskilde Kommune)
- Rikke Kjærsgaard Sørensen (By, Kultur og Miljø - Roskilde Kommune)
- Piet Jansen (Veddelev Borger og Grundejer Forening)
- Kurt Lauridsen (Veddelev Borger og Grundejer Forening)
- Søren Poulsen (Veddelev Borger og Grundejer Forening)
- Niels Henrik Hooge (NOAH Friends of the Earth Denmark)
- Bodil Waagensen (Borgergruppen for en ansvarlig håndtering af det danske atomaffald)
- Henrik Roed (Beredskabsstyrelsen, Nukleart Beredskab)
- Poul Erik Nystrup (Beredskabsstyrelsen, Nukleart Beredskab)
- Christian Biel Knudsen (Bygningsstyrelsen)
- Helle Harvig Midtgaard (GEUS)
- Bettina Mylin (Danmarks Tekniske Universitet)
- Ole Kastbjerg Nielsen (Dansk Dekommissionering)
- (Dansk Dekommissionering)
- Per Holtzmann Søndergaard (Dansk Dekommissionering)
- Anja Kraag (Dansk Dekommissionering)
- Charlotte Hjorth (Dansk Dekommissionering)
- Casper Boe Jensen (Dansk Dekommissionering)
- Kristoffer Brix Bertelsen (Uddannelses- og Forskningsstyrelsen)

30. september 2022

**Uddannelses- og
Forskningsstyrelsen**
Uddannelsesudbud og OptagHaraldsgade 53
2100 København Ø
Tel. 7231 7800

www.ufm.dk

CVR-nr. 3404 2012

Afbud

- > Troels Toft Nielsen (medlem af Roskilde Byråd for Socialdemokratiet)
- Pernille Fox (Plan og Udvikling - Roskilde Kommune)
- Nanna Høegh Wenzell (Danmarks Naturfredningsforening – Roskilde)
- Jørn Borggreen (Danmarks Naturfredningsforening – Roskilde)
- Tarjei Haaland (Greenpeace Danmark)
- Marie Lundgaard Davidsdottir (Beredskabsstyrelsen, Nukleart Beredskab)
- David Garf Ulfbeck (Strålebeskyttelse i Sundhedsstyrelsen)
- Rikke Harlou (Strålebeskyttelse i Sundhedsstyrelsen)
- Bent Lorenzen (Aarhus Universitet)
- Pim de Jager (Bygningsstyrelsen)
- Dorthe Høst Sarup (Uddannelses- og Forskningsstyrelsen)

Sagsbehandler
Kristoffer Brix Bertelsen
Tel. 72 31 88 76
kbbs@ufm.dkRef.-nr.
22/43356-1**Referat fra møde i Kontaktforum Roskilde den 19. september 2022**

Mødet var indkaldt med følgende dagsorden:

1. Gennemgang af dagsorden
2. Sikkerhedsvurdering for NOL
3. Miljøkonsekvensvurdering
4. Nyt om DD's affaldsstrategi
5. Status på oprensning af jord under malmoplæg
6. Ministersvar på byrådets/borgmesterens brev af 2. maj 2022
7. Evt.

Ad 1. Gennemgang af dagsorden

Da der var nye deltagere i kredsen (Søren Poulsen, Henrik Roed og Casper Boe Jensen) indledtes mødet med en præsentationsrunde.

På forslag fra Piet Jansen (PJ) vil der på dagsordenen fremover være et fast punkt om *status på lokalplan for NOL-projektet*.

Ad 2. Sikkerhedsvurdering for NOL

Med udgangspunkt i en præsentation (se [præsentation](#)) redegjorde Per Holtzmann Søndergaard (PHS) for status på sikkerhedsvurderingen for NOL. Der var blevet foretaget kvalitetssikring på sikkerhedsvurderingen, som herefter er låst i en version, der fremsendes til de nukleare tilsynsmyndigheder primo oktober. I forhold til tidligere versioner, hvor udgangspunktet havde været konservative scenarier, er der i den seneste version blevet fokuseret mere på optimering af de forskellige løsninger ift. strålebeskyttelse, herunder ved forskellige driftsscenerier under hensyntagen til scenariernes repræsentativitet. Endvidere er der i den seneste version blevet beskrevet veje til opretholdelse af kompetence under NOL's driftsperiode.

Uddannelses- og
Forskningsstyrelsen

Niels Henrik Hooge (NHH): Har krigen i Ukraine givet anledning til tilføjelser til sikkerhedsvurderingen? PHS: Ikke umiddelbart, men DD følger løbende risikoudviklingen som beskrevet i Nationalt Risikobillede, som bliver opdateret af Beredskabsstyrelsen med bistand fra relevante aktører. Henrik Roed (HR) nævnte, at eksempelvis klimaforandringer bliver taget med i betragtning ved gennemgangen af sikkerhedsvurderingens hændelsesscenarier. Ole Kastbjerg Nielsen (OKN) oplyste, at NOL generelt skal leve op til internationale standarder for nukleare anlæg, og DD følger myndighedernes anbefalinger og instruktioner. Poul Erik Nystrup (PEN) tilføjede, at de nukleare tilsynsmyndigheder vil gennemgå hændelsesscenarierne i sikkerhedsvurderingen og vurdere, om de er relevante og dækket af tilstrækkelige sikkerhedstiltag. Kim Dahlstrøm (KD) bemærkede, at eksempelvis tilstedeværelsen af flytrafik i tilknytning til pilotskolen i Roskilde taler for, at slutdepotet bliver etableret så hurtigt som muligt og gerne før 2073, så affaldet tidligst muligt kan flyttes helt væk fra Risø. OKN oplyste, at optimeringen af sikkerhedsforhold vil pågå helt frem til tidspunktet for tilladelse til ibrugtagning af NOL.

Søren Poulsen (SP): Hvordan bliver sikkerheden under konstruktionsfasen, herunder hændelser under selve byggeriet, ift. naboer, fjorden og andre omgivelser? OKN: Det er prioriteret at få affaldet ind under tag i den nye bygning tidligst muligt. PHS tilføjede, at byggeriet er almindeligt industribyggeri, hvor der ikke vil ske særskilt håndtering af affaldet, mens NOL bliver opført. Der vil blive foretaget en risikovurdering af hændelser ved transport af affald fra de nuværende lagre til NOL som led i sikkerhedsvurderingen.

Ad 3. Miljøkonsekvensvurdering (inkl. status på lokalplan for NOL-projektet)

DD har genstartet arbejdet med miljøkonsekvensvurderingen (MKV) for NOL og er ved at aftale proces med Miljøstyrelsen. MKV-processen kan køre parallelt med lokalplanprocessen, men MKV inkl. fagnotater om enkeltområder skal være afsluttet inden forelæggelse af lokalplan.

PJ: Hvem udarbejder lokalplanen for NOL? KD: Normalt deltager Pernille Fox fra Roskilde Kommunes afdeling for Plan og Udvikling. Pernille ville kunne besvare spørgsmålet mere præcist, men så vidt vi er oplyst, er det Roskilde Kommune som står for udarbejdelsen af lokalplanen for Risø-området.

NHH: Hvad er tidsplanen for MKV, inklusive høringsfase? PHS/OKN: MKV-processen vil finde sted med henblik på afslutning inden udgangen af 2023.

Ad 4. Nyt om DD's affaldsstrategi

Anja Kraag (AK) gav status (se [præsentation](#)): Affaldsstrategien fastlægger affaldets vej mod slutdeponering, herunder affaldsacceptkriterier for et slutdepot og de affaldsveje, der vil følge af kriterierne. Strategien beskriver håndtering af affaldet frem til deponering og bliver afsluttet med fastlæggelse af transporten af affaldet til et slutdepot.

Uddannelses- og
Forskningsstyrelsen

Lars-Christian Brask (LCB): Hvorfor køber DD sig ikke plads i andre landes slutdepoter f.eks. Norge eller Sverige? AK: De fleste lande, der kunne komme på tale som modtagere af det særlige affald fra Danmark, har et lovfæstet importforbud. Derudover er der også politiske og tekniske forhindringer. Der er endnu ikke taget slutdepoter til brugt brændsel og lignende affald i brug nogetsteds. OKN: Man må forvente, at der internationalt fortsat vil være opbakning til princippet om, at hvert land skal sørge for deponering af sit eget affald. Men en arbejdsdeling mellem lande med små affaldsbeholdninger er en mulighed, som DD forfølger aktivt i [ER-DO-samarbejdet](#).

DD's affaldsstrategi vil blive tilpasset de anbefalinger, som snart bliver offentliggjort efter en [IAEA-ekspertgruppes evaluering](#) i maj 2022 (kaldet ARTEMIS) af det danske system til håndtering af radioaktivt affald. DD vil derudover også indhente rådgivning fra en international faglig gruppe, som DD har sammensat af eksperter fra Norge, Sverige, Holland, Finland og Schweiz.

KD anmodede i forlængelse af orienteringen om ARTEMIS-evalueringen om at få en regelmæssig opdatering på initiativerne under [folketingsbeslutning B90/2018](#), herunder bestræbelserne på at få eksporteret det særlige affald fra DD. Samtidig spurgte han til, hvorfor der var behov for flere faglige fora end ARTEMIS-panelet til at rådgive DD? AK/OKN: ARTEMIS-evalueringen er en formel opfyldelse af Art. 14 i EU's direktiv om nukleart brændsel og radioaktivt affald ([2011/70/EURATOM](#)), hvor fokus er på opfyldelse af regler og standarder. Den internationale faglige gruppe er nyttig til at sikre feedback og rådgivning om konkrete DD-tiltag.

SP ønskede at vide, om ARTEMIS-evalueringens omtale af plan-behov var udtryk for, at der skal laves en helt ny plan for det danske affald? OKN: Nej, men det bliver anbefalet, at eksisterende planer bliver udbygget og sat i en tydeligere indbyrdes sammenhæng i [det danske nationale program](#). Og så mangler der konkret planer for NORM affald og udførelse af slutdepotprojektet.

PJ efterspurgte et bedre overblik over udviklingen i B90/2018, herunder NOL-projektet, og ønskede at se et [Gantt-diagram](#) over det samlede projekt frem til og med ibrugtagningen af NOL og de øvrige aktiviteter og anlæg på Risø. KD oplyste, at Roskilde Kommune har en særlig interesse i at blive orienteret om beslutning

om deponeringskoncept, fremdriften af geologiske undersøgelser i forhold til slutdeponering, status på dialogen med mulige partnerskabs kommuner og arbejdet med at få affaldet fraført Danmark til andre lande, som løbende producerer eller oparbejder radioaktivt affald enten ved eksport og/eller til oparbejdningforsøg, da affaldet er placeret i Roskilde Kommune.

På kommende møder i Kontaktforum Roskilde vil punkter om status på NOL-projektet og udmøntning af B90/2018 være på dagsordenen.

Ad 5. Status på oprensning af jord under malmoplæg

OKN orienterede (se [præsentation](#)) om status på efterlevelsen af Roskilde Kommunes påbud om fjernelse af malmoplæg fra nuværende placering og oprensning af jorden under malmoplæg til hidtidig tilstand senest per 31. december 2022. Malmoplægget er flyttet til tailingsbassiner på DD, og de øvrige krav i påbuddet er efterlevet bortset fra oprensning, som først kan finde sted efter de nukleare tilsynsmyndigheders godkendelse af en rapport om frigivelse af jorden fra radiologisk kontrol, forventeligt i 1. halvdel af 2023. Samtidig har Region Sjælland henvendt sig om kortlægning af evt. PFAS-forurening på en gammel brandøvelsesplads på arealet for det tidligere malmoplæg. DD har bestilt en rapport fra NIRAS om løsninger for oprensning, inkl. udgiftsoverslag. Rapporten foreligger i uge 38 og vil blive drøftet med Roskilde Kommune så snart som muligt. Konklusionen fra DD er, at fristen for fjernelse og oprensning per 31. december 2022 ikke kan overholdes. Der vil blive givet ny status i sagen på førstkomende møde i Kontaktforum Roskilde.

Uddannelses- og
Forskningsstyrelsen

Ad 6. Ministersvar på byrådets/borgmesterens brev af 2. maj 2022

Kristoffer Brix Bertelsen (KBBS) gennemgik svaret fra Jesper Petersen. Ministeren bekræfter, at der bliver arbejdet mod en løsning, der følger B90/2018 og har sikkerheden for mennesker og miljø som højeste prioritet.

Kontaktforum diskuterede sikkerhed som parameter for slutdepotet med baggrund i formuleringen "mest sikre" i brevet fra Roskilde Byråd. I forhold til et slutdepot er det afgørende, at sikkerheden er absolut i forhold til det konkrete anlæg og ikke relativ i forhold til andre, ikke-realiserede, anlæg. Målet for slutdepotprocessen er derfor at etablere et anlæg, som er sikkert i både strålebeskyttelsesmæssig og sikringsmæssig forstand, og som kan opnå byggegodkendelse og efterfølgende tilladelse til drift fra de nukleare tilsynsmyndigheder.

KD forstod ministerens formulering i svar af 23.06.2022, 3. afsnit, 1. linje "Jeg vil gerne understrege, at det er regeringens klare hensigt, at en slutdepotløsning til sin tid placeres på en lokalitet, hvor sikkerheden for mennesker og miljø er højeste prioritet.", sådan, at slutdepotet geologisk (og geografisk) skal placeres, hvor det er mest muligt sikkert i forhold til mennesker og miljø, da mennesker og miljø netop har højeste prioritet – og at der ikke kan (og skal) kompenseres herfor ved bygningsmæssige eller ingeniørmæssige tiltag.

Ad 7. Evt.

Intet at bemærke.

Næste møde i Kontaktforum Roskilde finder sted mandag den 12. december 2022 kl. 16.00-18.00 på Roskilde Rådhus.